

Svensk Förening
för Anestesi
och Intensivvård

Utkast. Rekommendation för fortbildning av specialistläkare inom anestesi och intensivvård

September 2016. Första utkast efter omfattande förberedelse av CE och LB.

Författare:

Owain Thomas

Lill Bergenzaun

Cecilia Escher

Input från bl a

Lars Gillberg

Louise Sameby

Bakgrund

I detta dokument beskrivs en struktur för planering och genomförande av fortbildning, både från individens och arbetsgivarens perspektiv. Det utgör arbetsdokumentet för att komma närmare en rekommendation som bidrar till att samtliga anestesiläkare i Sverige utvecklas och fortbildas.

Innehållsförteckning

Vilka moment ingår i en fortbildning så att det räcker/för att följa SFAIs rekommendationer.	2
Fortbildningsplanen	3
Klinikens ansvar	3
Individens ansvar.....	3
Specifikation på fortbildningsrektorns uppgifter.....	4
Exempel på formella fortbildningsaktiviteter	5
Exempel på internutbildning.....	5
Exempel på övriga fortbildningsmoment.....	5
Exempel på sätt att reflektera och utvärderas	5
Fortbildningsplan.....	5

Vilka moment ingår i en fortbildning så att det räcker/för att följa SFAIs rekommendationer.

Olika kollegor har olika behov varför det är viktigt att identifiera exakt var varje individ behöver utveckla. Vissa saker som ingår i vardags arbetet måste alla hålla sig ständigt à jour med, t ex behandling av cirkulatorisk stillestånd, anafylaxi, svår luftväg, medan övriga behov styrs av individens önskemål och karriärsutveckling, klinikens behov mm.

Det rekommenderas att följande moment ingår i en specialistläkares utbildning.:

Indelning av fortbildningsmoment

	Klinisk	Akademisk	Organisatorisk
Självstudier	1	2	3
Internfortbildning	4	5	6
Externfortbildning	7	8	9

Minimikrav på fortbildning, både för att individen blir godkänd samt att kliniken blir ackrediterad.

<u>Moment</u>	<u>Krav på individen</u>	<u>Krav på kliniken</u>	<u>Berör vilka kategorier enl ovan?</u>
Fortbildningsplan	ärligen	80% av medarbetare har en fortbildningsplan, 75% av de med en fortbildningsplan har följt upp denna med fortbildningsrektorn	
Självstudier	Redovisning av inläsningen minst en gång per år. T ex journal club, morgonmöte, veckomöte, skriva PM.	80% av medarbetare redovisar eller använder sina självstudier.	1,2,3
Hålla i formella fortbildningsmoment	Minst 1 moment / år. 1 timme + 3 timmars förberedelse? Ex hålla klinikmöte, kandidatutbildning, ST-undervisning, strukturerad bedside undervisning.	>75% medarbetare gjort det.	4,5,6,7,8,9
Hålla i bedside fortbildningsmoment	Hur specificera och dokumentera?	>75% medarbetare dokumenterat det.	4,5,6,7,8,9
gå på interna fortbildningsmoment	Minst 2 timmar / månad (typ morgon- eller veckomöte).	>75% medarbetare gjort det.	4,5,6
gå på externa fortbildningsmoment		>75% medarbetare gjort det.	7,8,9

Många av dessa moment utförs under arbetet som anestesiläkare, till exempel att läsa på obekanta tillstånd och nya rön under tiden man tar hand om patienter. Det rekommenderas att tidsomfattningen för 'skyddad fortbildningstid' dvs den tid varje anestesiläkare lägger ner specifikt på ovanstående moment, omfattar **minst 2 veckor** per år.

Fortbildningsplanen

Vi rekommenderar att samtliga specialistläkare använder vår mall för planering av fortbildning ('Fortbildningsplanen') som bifogas i slutet av detta dokument. I denna plan ingår det:

Självskattning

Målsättning

Planering av hur målen skall uppnås

Uppföljning som fylls i efter ett år

Fortbildningsplanen har några syften:

Möjliggöra realistiska målsättningar genom strukturerad självskattning

Överenskommelse med arbetsgivare

Möjliggöra för arbetsgivaren att planera hur mycket resurser som behövs till fortbildning närmaste året

Möjliggör uppföljning för fortsatt fortbildning

Enkel och obyråkratisk dokumentation, vilken kan vara till stor nytta för individen.

Klinikens ansvar

Det är klinikens ansvar att se till att anställda får fortbildning:

Varje klinik som anställer anesthesiologer skall ha en fortbildningsrektor.

Uppmuntrar till rotation inom och utanför kliniken syftande till att behålla och öka medarbetarnas kompetens

Ser till att den minimiandel kollegor som specificeras i ovanstående tabell, utför de fortbildningsaktiviteter som står i samma tabell. Detta innebär både resursfördelning så att kollegor har tid och möjlighet till dessa aktiviteter, samt att se till att schemalaggningen på kliniken utförs så att t ex rotationer och bedside undervisning möjliggörs.

Har blivit externt granskad under senaste 4 åren. *(obs detta är något problematiskt f.n. eftersom det inte finns någon instans som erbjuder detta som en tjänst. Ska nog stå med ändå i väntan på något som ersätter FiDia eller att vi kommer på något alternativ själva /OT)*

Det är viktigt att arbetsgivaren ser till att tillgång till relevanta vetenskapliga tidskrifter finns.

Individens ansvar

Aktiviteterna som rekommenderas står i ovanstående tabell. En individ får säga att hen genomgått godkänd fortbildning om samtliga krav på denna tabell är uppfyllda.

Den individuella anestesiologen bör utforma en utkast till fortbildningsplan *innan* det är dags att diskutera denna med fortbildningsrektorn / arbetsgivaren, självskattningsinstrumentet kan användas som underlag.

Specifikation på fortbildningsrektorns uppgifter

Övergripande beskrivning

Fortbildningsstudierektorn är tillsammans med verksamhetschefen (VC) (eller annan chef, som specificeras med namn) fortbildnings- och teknikansvarig för klinikkens specialistläkare.

Fortbildningsstudierektorn arbetar för en samordning av specialistläkarnas fortbildning i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter, SFAIs riktlinjer och Svenska läkaresällskapet och Sveriges läkarförbunds gemensamma syn på fortbildning.

Därtill skall fortbildningsstudierektorn verka för kontinuerlig utvärdering och förbättring av verksamheten vad gäller fortbildning, inkl. att kliniken skall genomgå externa granskningar.

Organisation och struktur

- Stämman möte med varenda specialistläkare minst en gång per år för att läsa genom och justera dess fortbildningsplaner.
- Vara ett stöd för VC inför utvecklingssamtal.
- Skall ha god insyn i verksamhetens budget för fortbildning för specialister.

Övergripande planering, fortbildning och utvärdering

- Sammanställa kalendarium för utbildningsdagar, kurser, kongresser mm av värde för specialistläkare på kliniken.
- Tillse att kliniken i möjligaste mån representeras på kurser, kongresser mm av värde för specialistläkare på kliniken.
- Bevaka att alla specialistläkare får kontinuerlig fortbildning, motsvarande minst 10 dagar/år.
- Samordna återkoppling av kurser, kongresser mm till specialistläkare på kliniken.
- Skapa förutsättningar för och vara med i planeringen av klinikkens utbildningsdagar och klinikkens utvecklingsdagar för specialistläkare.
- Tillse att alla specialistläkare genomgår obligatoriska utbildningar t.ex. A-HLR, strålskydd mm.
- Tillse att alla specialistläkare får information och vid behov utbildning i samband med upphandling av ny utrustning.
- Skapa förutsättningar för och samordna rutiner för fortbildning i kliniken.
- Bevaka att alla specialistläkare har en fortbildningsplan.

Övrigt ansvar

- Medverka i lokala, regionala och nationella nätverk.

Schemaläggning och meritering för studierektorsuppdraget

Uppdraget är viktigt och ansvarsfullt, och det rekommenderas att det ses som en merit både beträffande lön och befattning.

Exempel på formella fortbildningsaktiviteter

Enstaka kurser och kongresser. (Presenteras för hemmakliniken vid återkomst).

SSAI fortbildningsprogram.

Förbered och skriv tentor: DESA, EDIC, EPIC. ESA erbjuder 'on-line assessment' med samma frågor som DESA, varje år till en kostnad på ca 160kr.

Exempel på internutbildning

Journal club

Klinikmöten

Skriva PM

Förbättringsprojekt

Händelseanalys

Hålla i undervisning av personal, ST-läkare, kandidater, kollegor

Övningar (simulering, HLR, katastrof osv)

Bed-side undervisning t ex lär ut en metod till en kollega

Medsittningar, 'omvänd medsittning' där en yngre kollega bedömer

Mentorskap

Arbeta på inom en annan sektion än den ordinarie.

Exempel på övriga fortbildningsmoment

Självstudier: exempelvis läsa läroböcker eller följa feeds till relevanta tidskrifter.

Forskning

Auskultation på annan enhet / studiebesök

Exempel på sätt att reflektera och utvärderas

360 graders bedömning

critical friend

Fortbildningsplan

Vg se bifogad pdf fil.